

Akt nr:
R-E1a-0101

AU\$R-E1a-0101

76

R. 1*0101
KONTRAKT.

St. Landbruksstyrelsen

den 13 JAN 1916

Sedan Kungl. Maj:t den 31 december 1913 i och för

torrläggning och odling af vattenkastade mark-
ker, tillhörande Sjöbergs fideikommiss i Hassle
socken samt Börstorpens egendom och Euväsa
Pödergård i Euväsa socken,

Sjöbergs Län,

tän, enligt en af Landbruksingenjören G. Sjöberg
upprättad, af Kungl. Maj:t fastställd plan med därtill hörande kostnadsförslag, i nåder
beviljat ett låneunderstöd af tre tusen hundra (3.700:-)
kronor, att utgå af 1913 års odlingsfond och lyftas å de tider, som Kungl. Väg- och
Vattenbyggnadsstyrelsen äger att bestämma; så, och i enlighet med Riksdagens för dylikt
statsbidrags åtnjutande gifna, af Kungl. Maj:t gillade föreskrifter, hafva undertecknade,
enligt bilagda protokoll af den

~~valda till Direktion,~~

i och för detta företag med Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kungl. Maj:ts
och Kronans vägnar, afslutat följande kontrakt, hvarigenom vi ~~å vederbörande intressen-~~
~~ters i arbetsföretaget~~ vägnar åtaga och förbinda oss:

§ 1.

Att utföra företaget i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen
med de ändringar däri, hvilka tilläfventyrs kunna varda af K. Maj:t eller Kungl. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen medgifna;

Att vid företagets utförande underkasta oss alla de villkor och den kontroll, som
af Kungl. Maj:t eller Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen pröfvas lämpliga och
nödiga samt att gälda alla de af statsmedel icke utgående kostnader, som häraf kunna
förorsakas;

Att påbörja vattenafledningen och afdikningen för odlingsarbetet före den 1914
års utgång och

Att fullborda nyssnämnda arbeten senast den 1 september 1916
samt odlingen senast den 1 september 1919;

Att icke vidare framställa anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel till
detta företag, utan genom egna tillskott utgöra hvad utöfver statsbidraget kan erfordras
för företagets fullbordande;

Att vederbörligen underhålla de utförda arbetena, så länge någon del af lånet
återstår ogulden.

§ 2.

Att i händelse afvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen,

eller arbetet, utan att anstånd med detsamma utförande blifvit af Kungl. Maj:t medgifvet, icke inom därför bestämd tid fullbordats,

eller om, innan vattenaflednings-, afdiknings- och odlingsarbetet blifvit fullbordadt, afsynadt och godkänt, Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen skulle finna den säkerhet, som blifvit för kontraktets fullgörande ställd, icke vidare vara nöjaktig, eller om, innan lånet blifvit genom laga kraft ägande beslut fördeladt på de hemman, hvilka för återbetalningen skola ansvara, Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blifvit för lånet ställd, icke vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet, som af vederbörande myndighet godkännes, icke varder inom bestämd tid aflämnad,

eller om den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd,

det då skall ankomma på Kungl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af statsbidraget samt återfordra hvad däraf uppburits, att på en gång eller efter hand till Kungl. Statskontoret inbetalas inom den tid, som af Kungl. Maj:t bestämmes; och skola vi å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen eller Kungl. Landbruksstyrelsen förordnas att å arbetet verkställa besiktning, uppvisa den för detsamma gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar jämte de räkenskaper, hvilka blifvit förda öfver företaget, samt det eller de kontrakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i dess helhet, som möjligen afslutats, samt att till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämna uppgift å den person, åt hvilken företagets utförande i hvad det rörer själfva vattenafledningen anförtros.

§ 4.

Att, efter utfående utaf den del af lånet, som enligt särskild bestämmelse får lyftas på grund däraf att arbetet blifvit börjadt, vid hvarje af de följande lyftningstiderna, innan ytterligare lånemedel må utbekommas, hos Kungl. Statskontoret förete intyg af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen att, enligt hvad därstädes nöjaktigt styrkts, så mycket af arbetet blifvit utfördt, som skäligen kan anses motsvara, hvad i förhållande till det beviljade låneunderstödet belöper å hvad af lånet redan utbekommits; och skall, så vida icke Kungl. Maj:t med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligt annorlunda förordna, någon del af lånet i Kungl. Statskontoret innestå, intill dess vattenaflednings- och afdikningsarbetet är afsynadt och godkänt.

§ 5.

Att vid afslutande af detta kontrakt till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen öfverlämna, för att i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia af den gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar för arbetet och bestyrkta afskrifter af därtill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag, äfvensom att, därest någon afvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen af låneunderstödet lyftes, till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämna fullständig beskrifning jämte ritning, utvisande huru arbetet i följd af denna afvikelse utförts.

§ 6.

Att godtgöra alla kostnader utan undantag, af hvad namn de vara må, som i följd af detta lån föranledas för Kungl. Statskontoret.

§ 7.

Att för fullgörandet af detta kontrakt äfvensom för lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kungl. Väg- och

Till yttermera visso äro häraf två lika lydande exemplar upprättade, som skedde i

W. H. Cuthbertson för Jölan Jöstens
På 14de Mt^e Långgården

Erik Leijonhufvud
gen. sekreter
ent. fullmakt

A. Meugren
Adress: *Hasslerås*

C. Mellgren
Hasslerö

of Hjelmborg

Theresia Sandberg

Att Huru ett Porträtt: bärjes ut närover yghändigt under
tecknet förtägen ~~Anteckn~~ intygs.

W. W. Wether
ask. "Herrstadt"

Karshman.
Adm. Vara.

Med stöd av Kungl. brevet den 31 decem-
ber 1918... antager Kungl. Lantbruksstyrelsen, å
Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta kon-
trakt. Stockholm den 8 april 1916

Dr. Hulst. Arch.

Prof. Freshwater

Betänkande

angående förläggning af vattenkadade marker
tillhörande

Fälsebergs fideikommiss i Hassle socken samt Pörstors
egendom och Enåsa Lövbergård i Enåsa socken
aut uti Norra Wadsbo härad
och Skaraborgs län
afgifvet för odlingpläns sökande år 1913

af

Gustaf Sjöberg

Statens Landbruksingeniör

Afskrift

Tillhörs den arbetsplan, som af Kungl. Maj:t den 31 Decem-
ber 1913 fastställes, med villkor att inom därför bestämd tid en areal
af 16,02 hektar uppodlas, utgörande egofigurerna 8-13, 18, 19, 22,
23-24a, 28-33, 36, 37 och 59 a

Stockholm den 11 Mars 1914

Fridolf Wijnbladsk

F H Hällman

Afskrifternas likshet med den af Kungl. Maj:t i väder
fastställda planen Certifieras Ex officio

Gustaf Sjöberg
Statens LandbruksingeniörBilagor:

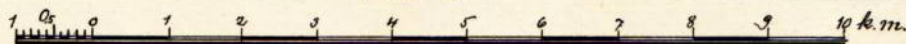
Lit a. Afskrift af handlingarne samt 1 blad ritningar.

" B. Diariebrev om att misnöje ej anmälts mot förrättingen.

Översiktskarta.

Skala:

1:100000.

1

Betänkande

angående beslutadt vattenafledningsföretag för torr- Skann.
läggning af vattenuskadade marker tillhörande Sälebergs
fideikommission i Hasle socken samt Rörstors egendom
och Ensa Södergård i Ensa socken allt uti Norra
Medströ härad och Skaraborgs län, afgifvet för odling-
lans sökande år 1913.

De ifrågakommande vattenuskadade markerna äro Låga
belägna 3-4 kilometer norr om Hasle kyrka och
och ca 1 kilometer sydväst om Ensa kyrka. I den
bifogade öfversiktskartan äro de utmärkta med gul
färg och hänvisas angående läget för öfrigt till
denna karta.

Företaget spar, att genom upptagandet af en Företagets ända-
större afloppskanal i gränsen mellan oöfannämnda mål.
egendomar dels tillägga en del som äro redan nu
använd mark och dels befria de närmast intill grän-
sen liggande jordområden från de nu ständigt åter-
kommande öfversvämningarne och göra dem användba-
ra för odling och åkerkultur.

För att vinna öfverens om företagets utförande och emå Låga synesförrätt-
en laglig utredning i frågan begärdes af ägarna till Sä-
lebergs egendom förordnande för behörig förrättnings-
man att verkställa sådan syn som omförmäles i lagen
om dikning och annan afledning af vatten af den 20
juni 1879. Genom resolution af den 2 Oktober 1911
förordnade Konungens Befallningshufvud i länet
mig att verkställa den begärda synesförrättningen, hvil-
ken och i Låga ordning af mig handlagts och afslutades
vid sammanträde den 30 januari 1912, vid hvilket dele-
garne ingingo förhandling (Bil. Lit. P i synehandlingarne,
sida 4/ om företagets utförande och att dertill söka lån från
Statens odlingälänsfond. Afskriften af de vid synesför-

rättningen upprättade handlingarne jämte ritningar bifogas
(Bilaga Lit A.)

Föresående af- dikning.

De i företaget ingående odlade markerna äro sedan visser-
ligen afdikade i det fall att en del tågdiken och afladnings-
diken genom dem äro uppteagna, men det befintliga af-
loppet är utför obetydligt såväl till bredd som djup för
att kunna framläppa de vattenmängder, som här måste
fram eller tillåta en djupare tvärläggning af öfver de högre
belägna trakterna.

Areall.

Den areal, som genom den föreslagna afdikningen skulle
draga nytta, är i den deröfver upprättade arealförteck-
ningen upptagen och utgör 16,18 hektar 16,02 ång eller
odlingemärk samt 1 hektar annan förbättringsbar mark
jordmännen i de högre belägna och mestadels odlade fälten
utgöres af ganska styf lermysla på lerbotten, men på de lä-
gre belägna och särskildt på de såsom kärräng betecknade
fälten består mestjordlaget af dymysla eller mildare lermysla till
flera decimeters djup.

Vegetation.

För de såsom åker brukade fälten kan någon särskild vege-
tation helt naturligt icke framhållas utan utgöres den af våra
vanliga kulturoväxter. Å ångarna deremot finnes ett bestånd
af växlande gräsarter dock äro täfvel Corcearterna de för-
härskande.

Vattenaflednin- gen

För emäende af det äreflode ändamålet ansågs endast
nödvändigt att hafvandeafloppet uppgripes till tillräckligt
djup genom de ifrågasvarande markerna, alldestund vatten-
draget nedanför var tillräckligt djupt och vattenståndet i
Örnarna derestom hindrade en tvärläggning ^{af fälten} derinvid.
Såsom lämpligaste platsen för den nya kanalen ansågs grän-
sen mellan egendomarne vara, hvarför den ock blef be-
stämd att förläggas dit. Kanalsens blifvande ligger så
på plankartan angifvet med dubbla röda linier och

med littera och nummer för de olika punkterna motsvarande dem på profildrömmingarna.

Det vattensamlingsområde, från hvilket den föreslagna kanalen skall afföra vattnet utgör 3700 hektar. Vattensamlings-
område och fram-
Med för denna ort rådande nederbörs och afströmmingsförhållanden, för man beräkna att vid större flöden här rinnande vatten-
mängder kommer att framgå c:a 3 kub. meter i sekunden eller något öfver 0.8 liter per sekund och hektar.

Kanalen har utlagts med en bottenlutning af 2,9:1000 samt blifvit föreslagen att upptagas med en bottenbredd af 1 meter och en sidalutning af 1:15.

Under dessa förutsättningar och med användandet af Ganquillet och Kutters formel vid beräkning af medelhastigheten är kanalens afvödringsförmåga att den vid ett vattendjup af 1 meter kan afvödra 3,3 kub. meter i sekunden, eller något mera än hvad förut beräknats utgjöra maximikvickströmmingen. Vid ett vattendjup af 1 meter i kanalen kommer markytan att ligga minst 0,5 meter öfver vattentytan, hvilket väl bör anses befräggande för dess förläggning.

Kanalens dimensioner äro särskildt angifna i den synhandlingarne åtföljande gräfningslistan.

Den beräknade kostnaden för kanalernas upptagande Kostnad finnes angifven i den specificerade kostnadsberäkningen, som är upptagen i tiden 9 i synhandlingarne.

Et sammandrag deraf visar

Schaktning af lerjord 4655 kub. meter i 0,60 kr. pr. kub. meter = 2793:-

d:o af stenk. lerjord 310 — — i 1.00 — — 310:-

10% tillägg för oförutsedda fulla m. m. 307:-

Summa 3410:-

kärla komma förrätningskostnader och dylikt med 290:-

Sammanlagda kostnader utgör alltså 3700:-

Efter den af styremännen verkställda jordvärderingen jordförbättringen

har den i företaget ingående markens närvarande värde blifvit uppskattadt till 10,094 Kronor och dess blifvande värde till 22,202 Kronor. En jordförbättring af 12,108 Kronor skulle således genom torrläggningsföretagets utförande komma jordägarna tillgoda.

Jämföres den uppskattade förbättringen med de beräknade kostnaderna, hvilket enligt först lämnade uppgifter belöpa sig till 3700 Kronor, så skulle jordförbättringen öfverskjuta kostnaderna med 8408 Kronor eller kostnaderna endast uppgå till 30 % af jordförbättringens värde. Företaget skulle medföra en vinst i ökat jordvärde af 8408 Kronor och måtte från ekonomisk synpunkt sett visa sig särdeles lömande.

Liknande före- Något liknande afdikningsföretag till hvilket statsbidrag
tag. lämnats finnes mig veterligt ej inom den närmaste frukten.
Odlingemark och Af den i företaget ingående marken utgöres 16,02 har
odlingskostnader af till odling daglig mark och bör därför för denna odlings-
plikt vid statsläns beviljande förskrivas.

Odlingen kan mestadels verkställas genom direkt upphöjning af grästorven möjligen med tillhjälp af upprekning af de större kalfarna och utplanering af ojämnheter. Torven får därefter ligga och förmodligen till dess den låter sönderdelas sig genom hafsring. En riklig kalkning kan gärna företagas innan eller strax efter plöjningen, då den påskyndas förmodningarna och gör jorden mera mottaglig för den konstgödsling som före sidden bör gifva den. Särskildt kalkgödslingarna blir derigenom särdeles verksam. - För odlingskostnaden bör kunna utföras för mindre än 150 Kr. per har och läggas här till 50 Kronor per har för torgdikningen - skulle markens förvandling till åker kräva en kostnad af 200 Kronor per har, hvilket för hela odlingemarken skulle uppgå till Kronor 1602.200 = 3204 Kr.

Dessa kostnader för odlingen inverkar icke på det förut angifna resultatet af den vinst vattenfledningen medför, ty jordvärdet ökas i samma grad, som de kostnader, man nedlägger på dess förbättring i andra afseenden.

Då deltagare emts om företagets utförande och hinder mot detsamma i inbördes afseende berör annans eller allmän företaget så kan inbördes lygthet hinder uppstå för företagets utförande.

Hvad i öfrigt själfva utförandet angår hänvisas Utförande till det vid laga synförrättningen uppgjorda förslaget, samt till de i det af synemännen afgifna utlåtandet gjorda bestämmelserna.

Då företaget ofrövelaktigt kommer att medföra Fäststyrkande afsevärda ekonomiska fördelar och blifva till gagn för samtliga intressenterna däri, kan jag ej annat än på det lifligaste förorda detsamma och fäststyrka att sökandenas anskallan må beviljas och att odlingsplan lånmas dem till så stort belopp som arbets- och förrättningskostnaderna för deras del är beräknade på till.

Arbetet bör kunna utföras på ett år hvarjone Arbetsplan ingen särskild plan för dess fördelning anses behöflig

Sköfde den 7 Februari 1913

Gustaf Löberg
 Stats Landbruksingenjör

6

Tabell I

	Hela afdelningsområdet				Länsvärskunder andel			
	Areal		Värde		Areal		Värde	
	kar	ar	Kr.	öre	kar	ar	Kr.	öre
I sitt vid undersökningen befintliga skick								
Aker som kommer att förbättras	16	18	6726		18	61	6726	
Äng och odlingsmark	16	02	3218		16	13	3218	
Annan jord	1		150		1		150	
Summa	33	20	10094		35	74	10094	
Genom de föreslagna arbetenas utförande förändras samma område till								
Aker förbättrad genom torrläggningen	16	18	12314		18	61	12314	
— " — förut äng eller odlingsmark	16	02	9588		16	13	9588	
Äng förbättrad genom torrläggningen								
Annan jord	1	00	300		1		300	
Summa	33	20	22202		35	74	22202	

Afskrift N: 1.

Bil. Lit. A.

här till ett blad ritningar

Handlingar

angående utdikning af vattenskadad mark
tillhörande

egendomarna Fälberg och Börstorps uti
Hasle och Enåsa socknar Norra Odsbo härad
och Maraborgs län

Upprättad vid laga synförrättning år 1911-12.

af

Gustaf Sjoberg
Statens Landbruksingenjör

Afskrift.

1
Protokoll fört vid sammanträde angående
uppgräfning af ett afloppsdikey i rögängen mellan
Fålebergs fideikommiss och Birstorps egendom
uti Hassle och Enåsa socknar af Norra Upps-
bo härad och Skaraborgs län.

År 1912 den 30 januari inställde sig undertecknad Statens
Landsbruksingeniör i Fålebergs görd för att på grund af Ko-
ningens Befallningshufvuds i länsl meddelat förordnande
(Bilaga Lit A.) hålla sådan syn, som anförmäles i nu gällande
dikningsplans 27 § i och för uppgräfning af ett afloppsdikey i ända-
mål att kortlägga marken tillhörande Fålebergs fideikommiss
och Birstorps egendom uti Hassle socknen af Norra Uppsbo härad
och Skaraborgs län.

Genom i vederbörlig tid utfärdad kungörelse (Bilaga Lit B.)
och delgifna kallelser (Bilaga Lit C.) hade skägarna beifvit under-
oållade om förrättingens handläggning vid sammanträde denna
dag.

1 §

Sammanträdet tog sin början på utsatt tid och hade
förutom förrättingsmannen och de af honom såsom biträde
vid förrättingen tillkallade godemännen Axel Ekman och
P. J. Johansson följande personer sig infunnit.

Sökanden till förrättingen Erik Leijonhufvud

genom arundatorn af Birstorps enl. fullmakt

(Bilaga Lit D.) och af öfriga delagare H. O. Översten m. m.

V. Leuhusen för Birstorps egendom och Johan Jonsson för
Enåsa Löödgård.

2 §

Det af Koningens Befallningshufvud i länsl för förrä-
ttingsmannen utfärdade förordnandet till förrättingens hand-
läggning upplästes och hade följande lydelse (Bilaga Lit E.)

3 §

På derom framställd prisa förekom ingen jämsamrökning mot Synemännen ej heller visste dessa med sig stå i sådant förhållande till någon af delegarne.

4 §

Något leza hinder för företags utförande eller förrättningens handläggning förelåg ej.

5 §

Lokandebudbudet fordrade att diket skulle upplazas i rjånger och till sådan storlek att marken skulle kunna torrläggas till lag-enligt djup.

6 §

Mellan delegarne ingicks förering om företags utförande f. Bil. Lit. E. f. hvilka af synemännen vitsordades och skulle såsom deras utlåtande betraktas.

7 §

Bestods att till företaget hörande kartor och handlingar skulle förvaras på Sjölebergs gård.

8 §

Så inlät vidare förekom upplästes 51 och 58 §§ i dikningslagen med tillkännagifvande att talan mot förrättningen skall anhängiggöras vid Norra Wadbo häradsrätt på sätt som lag derom föreskrifves.

Sedan dagens protokoll blifvit uppläst förklarades förrättningen afslutad och sammanträdet upplöstes.

Ort och tid som ofvan

Ex officio

Gustaf Sjöberg

Åxel Ekman

S. J. Johanson

3

Bilagad Lit. A.

G. V. Dm 1911 N° 6-36

Resolution.

Landtbruksingenjörerna Gustaf Sjoberg, varder härigenom förordnad att, därefterliga hinder ej mötes, den i bilagda ansökning omförmälda förrättningen i laga ordning verkställa; Blifvande denna resolution öfveränd till förrättningsmännen, som har att öfver mottagandet härpå skyndsamt hit insända bevis.

Märktid i Landskamliet den 2 Oktober 1911

På Landhöfdingsämbetets vägnar:

Ludo. Abmqvist Hugo Landén

Stämpel tre Kronor

G. V. Dm 1911 N° 6-36

ing. d. 12/9 1911

Till Konungens Befallningshafvande i Skaraborgs län

Kungl. 16/9 1911

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om förordnande för vederbörande statens landtbruksingenjör att jämlikt lagen om diken och annan afledning af vatten den 20 juni 1879 förrättat syn i och för uppräffning af en större afloppskanal mellan min tillhöriga fideikommisset Sjöberg samt Brintorps agendom uti Hamleds socken, Norra Wedbo härad och Skaraborgs län.

Nissfors den 23de Augusti 1911

Erik Leijonhufvud

Bevitnas

Nils Stenmark. Loas N. son Thord

Bilaga Lit. B.

Rungörelse

Bilaga Lit. C.

Kallelse

Bilaga Lit. D.

Fullmakten för arrendatorn Alf Brorstrand att vid laga
syn i och för oppgräfnings af en större ofloppskanal mellan
min tillhöriga fideikommisset Sälberg samt Börtorps egen-
dom, för min talan och bevara min rätt, gillande jag
hvar ombudet lagligen gör och luter

Kissfors den 23de Augusti 1911

Erik Leijonhufvud

Bevitnas

Nils Stenmark

Isak N. son Thorild

Bilaga Lit. E.

Föräring

Vid lagligen utlyst sammanträde hos denna lag mellan oss
undertecknade ingått följande öfverenskommelse angående opp-
gräfnings af en ofloppsdike i rönjungen mellan Sälbergs fideikommiss
och Börtorps egendom uti Hamleds socken af Norra Wadbo
kirad och Skaraborgs län.

1mo. Förens vi oss om företagets utförande och besluta
att det skall utföras i full öfverensstämmelse med
det af landbruksingenjören Gustaf Löberg uppgjorda
förslaget dock med de ändringar vederbörande
myndigheter möjligen kunna föreslå

Skäl döri försterifon.

- 2de Kanslen skall upptagas i räkningen och lika på horderna grummas mark, hvilken kortnadsfritt skall af honom upplätas.
- 3de Den uppkastade dikebjorden skall såvidt möjligt är fördelas lika på båda sidor.
- 4de Samtliga kortnader för arbetets utförande ävensom för rättningkortnader och andra med förelaget rörande utgifter skola så fördelas mellan oss att egaren af Fåleberg svarar för 67%, egaren af Birstorps egendom för 26,5% och Johan Jonsson för 6,5%.
- 5de Öfverenskomma vi att till kortnadernas bestridande söka lån från Statens odlingslänsefond

Fåleberg den 30 januari 1912

W. Leuhusen Alf. Norstrand Johan Jonsson
 ordf. fullmäkt. af Gatan
 Erik Leijonhufvud

Förstående förening är i vår närvaro frivilligt ingången
 och egenhändigt undertecknad intyga
 Gustaf Sjoberg
 S. J. Johansson Axel Ekman.

Egobeskrifning, Arealförteckning

och

jorduppskattningstängel

öfver vattenskadade marker tillhörande egendomarne Fälöberg och Rörstorp
 uti Hassle och Enisa socknar, Norra Vadsbo härad, och
Skaraborgs län, upprättade vid laga synförrättning åren 1911-1912

Egendomens nummer i Karta	Hemmanets och Delägarnas namn m. m.	Areal		Summa Areal		Uppskattade värde	Uppskattade värde i öre	Förhållningen utgör	Uppskattade		Förhållningen utgör	Summa uppskattade				Summa förhållning		Procent af hela förhållningen			
									helt	öre		helt	öre	helt	öre	helt	öre				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	<u>Rörstorps egendom</u> <u>Öfversten V. Leckhusen</u>																				
1	Åker			40		400	400														
2	"			43		400	400														
3	"			39		400	400														
4	"			52		400	400														
5	"			60		400	400														
6	"			09		400	400														
7	Äng			11		200	200														
8	" odl. mark			08		600	200	400	48		16		32								
9	" "			53		600	200	400	318		106		212								
9a	" "			07		600	200	400	42		14		28								
10	" "			41		600	200	400	246		82		164								
11	" "			78		600	200	400	468		156		312		208						
12	" "			31		600	200	400	186		62		124								
13	" "			52		600	200	400	312		104		208								
14	Stenbacke			38		-	-	-	-		-		-								
15	"			14		-	-	-	-		-		-								
16	Åker			13		800	400	400	104		32		52								
	Transport			589					1724		592		1132								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Transport	5	89						1724		592		1132								
17	åker		08			800	400	400	64		32		32								
18	Ång odlad mark	4	28			600	200	400	2568		856		1712								
19	" " "		08			600	200	400	48		16		32								
20	Stenbacka		11			-	-	-													
21	" - "		09			-	-	-													
22	Ång hirdval <u>Ensa Lödergård</u> <u>Johan Jonsson</u>	12	10	65		500	300	200	60		36		24		4464		1532		2932		2428
23	Ång odlingsmark	1	18			600	200	400	708		236		472								
24	" "		35			600	200	400	210		70		140								
24a	" -		07		160	600	200	400	42		14		28		960		320		640		529
	<u>Fälsebergs egendom</u> <u>Erik Leijonhufvud</u> <u>au. Hf. Brorstrand</u>																				
25	betesmark ngt skening		12			300	150	150	36		18		18								
26	" "		19			300	150	150	57		28	50	28	50							
27	" "		69			300	150	150	207		103	50	103	50							
28	Ång odl. mark		13			600	200	400	78		26		52								
29	" "	2	05			600	200	400	1230		410		820								
30	" "		38			600	200	400	228		76		152								
31	" "	1	36			600	200	400	816		272		544								
32	" "		64			600	200	400	384		128		256								
33	" "	1	48			600	200	400	888		296		592								
34	Stenbacka		25			-	-	-	-		-		-								
35	" "		07			-	-	-	-		-		-								
36	Ång odl. mark		12			600	200	400	78		26		52								
37	" 2 fig.		99			600	200	400	594		198		396								
38	åker		26			700	500	200	182		130		52								
39	" "		44			700	500	200	308		220		88								
40	" "		28			700	500	200	196		140		56								
41	" "		25			700	500	200	175		125		50								
42	" "		32			700	500	200	224		160		64								
	Transp.	10	02	12	25				5681		2357		3324		5424		1852		3572		2950

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	Transp.	10	02	12	25				5681		2357		3324		5424		1852		3572		2950
43	Åker		34			700	500	200	238		170		68								
44	"		32			700	500	200	224		160		64								
45	"		33			700	500	200	231		165		66								
46	"		28			700	400	300	196		112		84								
47	"		54			700	400	300	378		216		162								
48	"		29			700	400	300	203		116		87								
49	"	1	77			800	400	400	1416		708		708								
50	"		29			700	400	300	203		116		87								
51	"		29			700	400	300	203		116		87								
52	"		35			700	400	300	245		140		105								
53	"		48			700	400	300	336		192		144								
54	"		88			800	400	400	704		352		352								
55	"	1	74			800	400	400	1392		696		696								
56	"	2	48			800	400	400	1984		992		992								
57	"		70			800	400	400	560		280		280								
58	"	2	72			800	400	400	2176		1088		1088								
59	"		62			600	400	200	372		248		124								
59a	ång		09			400	200	200	36		18		18								
59b	Stenbäck		13	24	66	-	-	-	-		-		-		16778		8242		8536		7050
	Summa			36	91										22202		10094		12108		100

Fåleberg den 30 Januari 1912
 Gustaf Spöberg

P. J. Johansson Ådal Ekmen

Kostnadsberäkning

för förläggning af vattenkastade marken tillhörande egendomerna
Fåleborg och Rörstorp uti Hanle och Enåsa socknar, Norra Värmlands län,
och Skaraborgs län; upprättad vid laga synförrättning åren 1911-1912

Laga dag	Längd, meter	Arbete, jordman m. m.	Antal	Kronor	Kostnad		Summa	
					Kr.	ör.	Kr.	ör.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Randén A. B.						
37+12-+82	70	Behakning af lerjord	130	0.60	78			
+82-38	18	" " "	90	0.60	54			
38-+50	50	" " "	285	0.60	171			
+50-39	50	" " "	345	0.60	207			
39-+50	50	" " "	310	0.60	186			
+50-40	50	" " " med Sten	290	1-	290			
40-41	100	" " "	20	1-	20			
			615	0.60	369			
41-42	100	" " "	635	0.60	381			
42-43	100	" " "	635	0.60	381			
43-44	100	" " "	605	0.60	363			
44-45	100	" " "	515	0.60	309			
45-46	100	" " "	490	0.60	294		3103	
		För oförutsedda fall, arbetats lösgn m. m.						
x	888	Tillägges ca 10% af förutlände Summor					307	-
		Summa Kostnad Kronor					3410	-
		Förrättningskostnader					290	-
						Summa	3700	
		Fåleborg den 30 januari 1912						
		Gustaf Sjoberg						
		Statens Landbruksingenjör						
		Vid arbetsplanens						

färdställe har kostnaden beräknats till:

för vattenafledningen Kr. 3700

” odlingen och tegdekningen 3204

Summa Kronor 6904

Stockholm den 11 Mars 1914

Harry Lenander

k.f. Byråingenjör

för torrläggning af vatten-skadade marker tillhörande egendomarne Fåleberg och Börstorp uti Hassle och Enåsa socknar, Norra Vadsbo härad, och Skaraborgs län; upprättade vid laga synförrättning åren 1911-12

Askriftarnas riktighet bestryktes
ex officio
Gustaf Löbner
Statens landbruksingenjör

odl.
Godkänt den 18 maj 1920

14.

R A P P O R T.

154
13

D.-No 458/

Inkom till

H. Lantbrukstyrelsen

den 7 APR 1920

Enligt Kungl. Lantbruksstyrelsens förordnande av den 2 juli

1919 har av mig den 3 november nämnda år verkstälts inspektion eller
avodlingsarbetet
avsyning vid det avdikningsföretag, som avser torrläggning av vattenska-
dade marker tillhörande Fålebergs fideikomiss m.fl. uti Hassle och Enåsa
socknar av Skaraborgs län, för vilket torrlägningsföretag lån från
odlingslånefonden beviljats.

Planen fastställd den 31 december 1913.

Vattenavlednings- och avdikningsarbetet godkänt.

Statsunderstöd:

Lån av 1913 års odlingslånefond 3.700.--

Vid av undertecknad ovan angivna dag verkställd avsyning av
arbetet har detsamma befunnits utfört i överensstämmelse med den fast-
ställda planen, varför företaget i sin helhet förordas till godkännande

Skövde den 31 december 1919.

Christaf Ljöberg
Statens Lantbruksingenjör

Beris

om verkstättad afgräning af vattenaflednings- och afvattning-
ningsarbetet enligt härskildt förordnande den 29 maj
1917 från Kungl. Landtmåsterstyrelsen angående det för-
tag som afser tofvläggning af vattenkådade marker
tillhörande Fålebergs fideikommiss i Hassle socken samt
Börstors egendom och Kvarn Södergård i Kvarn socken
af Skaraborgslän.

Planen fastställd den 31 december 1913 ✓

Statsunderstöd: Lån af 1913 års skingplånsfond kronor
3700.- ✓

Kontrakt om arbetets utförande antaget den 8 april 1916. ✓
Fastställd arbetstid till den 1 september 1916. ✓

Vid af undertecknad den 12 november 1917
verkstättad afgräning af ovan angifna arbete har det-
samma befullmäktigt utfördt i öfverensstämmelse med
den fastställda arbetsplanen, hvarför företaget i sin
helhet förordas till godkännande.

Gen med detta beris lika lydande rapport
har till Kungl. Landtmåsterstyrelsen blifvit inlämnad.

Sköfde den 11 december 1917.

Ex officio
Christaf Sjöberg
Statens Landtmåsteringenjör.

Afskrift

Härmed befummäktigar jag min Moder Fru
Hlma Brostrand att omhändertaga dödsboet efter
min aflidne Fader Godsägaren Alf. Brostrand,
Hagestad; att inom lagen tid ombesörja bouppteckning
indrifva och kvittera boets fordringar, betala dess
skulder samt med för Sterbhuset bindande kraft
underteckna skuldförbindelser och i öfrigt vidtaga
alla för dess värd och utredning nödiga åtgärder.
godkännande jag ombudets lagliga åtgärder.

Stockholm den 15 dec. 1915

Th. Brostrand

Thorsten Brostrands egenhändiga namnteckning
bevittna:

Berthard Helming. Mats Knutson.

Rätt afskrifvet intyga:
Eldmör P. Hakapää
Vörög Väinö

Afskrift / Stämpel
Vadsbo
Lödra 23 dec. 1915
Domsaga

Väring nr 144.

Utdrag af förmynderskapsprotokoll
hållt hos Lödra Vadsbo Häradsrätt
i Moholm den 23 Dec. 1915

§ 42. Sedan domkaplan den 2 December 1915 förordnat
Disponenten Svante Vollerst i Lödra Bruk att under bout-
redningen efter aflidne Godsägaren Alfred Brostrand
från Hagstada vara godman för hans och hans efter-
levande hustru Alma Brostrands ommyndiga barn
föddes: Elsa Sara Maria den 27 februari 1895, Gunnar Karl
Alfred den 29 januari 1897 och Rolf Gustaf Oskar
den 9 januari 1901 så blef nu detta förordnande af
Häradsrätten fastställt.

Modern är lagd förmyndare.

På Häradsrättens vägnar
Lars Beck-Friis.

Rätt afskrifvit intyga
C. Blomqvist B. Henningsson
Väring Väring

Handskrift.

Härmed befullmäktigar jag Fru Alma Brostrand
att omhändertaga dödsboet efter aflidne Godsägaren
Sjefred Brostrand, Hagestad, att inom laga tid om-
besörja bouppteckning, infria och kvittera boets
fordringar, betala dess skulder, samt med för Husb-
husets bindande kraft underteckna skuldförbindel-
ser och i öfrigt vidtaga alla för dess värd och utredning
nödiga åtgärder - godkännande jag ombudets lagliga
åtgärder.

Låtra Bruk den 15 Dec. 1915

Ivante Vallert

Bevittnas:

F. Karlsson. Carl Jacobsson
adr. Låtra Fabriker.

Rätt afskrifvet intyga:

E. Olsson H. Hakansson
Värmd Värmd

Afskrift

Härmed befullmäktigar jag min Moder Fru Alma
Brostrand att omvändertaga dödsboet efter min
aflidne Fader Godsägaren Aef. Brostrand, Hagstad
att inom lagen tid ombesörja bouppteckning,
indrifva och kvittera boets fordringar, betala dess
skulder samt med för Sterbhuset bindande kraft
underteckna skuldförbindelser och i öfrigt vidtaga
alla för dess värd och utredning nödiga åtgärder
- godkännande jag ombudets lagliga åtgärder.

Hagstad den 27 februari 1916

Elsa Brostrand

Fröken Elsa Brostrands egenhändiga namn-
teckning bevitna

E. Gustafsson E. Blomén

Rätt afskrifvit intyga

E. Blomén R. Hakansson
Vöring Järnig

Skansforsmas 1917.

Rapport

H. Landtbrukstyrelsen

den 11 JAN. 1917

öfver verkställd afgräning af rat-
tenaflönings- och afvisningsrättet,
enligt särskildt förordnande den
31 augusti 1916 från Kungl. Lant-
brukstyrelsen,

angående det företag, som öfver afgräning af ratte-
marken tillhörande Fåhrbergs fideikommiss enligt uti
Hassle m.fl. socknar af Nöra församls härad och Skaraborgs
län.

Plansen fastställd den 31 december 1913

Skattemått: Län af 1913 års odlingslänsvärd 3.700 kronor.

Omkränt om arbetets utförande antaget den (i tillägg till)

Fastställd arbetslid till den 1 september 1916.

Med anledning af öfver nämnda förordnande
har af mig den 25 september detta år verkställdt besikt-
ning af förordnande ratteafgräningföretag och befunns
kanalen med undantag af ca 50 meter i öfver delen vara
till fullt djup och storlek upptagen.
Öfver att arbetet ej i sin helhet blifvit färdigt till den ut-
satta tiden angafs öfver att godsägaren Hf. Brorström i
Hagestad, som haft arbetet under sin ledning, uplidit i
november 1914 och att hans påtänkskapen, dels för sin ut-
redning skett ej kunnat låta verkställa det åberörande ar-
betet och dels därefter af olämplig väderlek varit förhind-
rad att fullfölja detsamma. Med anledning häraf såde
de sig vilja ingå till Kungl. Tydningen med anseende om
att så upptaget, hvilken ansökan jag anser mig böra för-
ord.

Utköpt den 27 december 1916.

Olof Jönberg
Skaraborgs Landtbrukstyrelsen.

Fullmakt

Fullmakt för Herr Alfred Brostrand att å mina vägnar underteckna de handlingar som röra kanalgräfningarne vid Fåleberg, liksom att uttaga och qvittera den del af det beviljade penningelånet för ändamålet som kommer på min del, gillande Jag. allt hvad ombudet lagligen gör och låter.

Bournemouth den 19-de December 1914.

Edw. Leighton
Lunchman af Fålebergs Fiskekomiss

Säkerhet för fullgörande af kontrakt.

För fullgörandet af alla de skyldigheter och förbindelser som Baron Erik Leijonhufvud, Missafors, Öfverste W. Lehusen, Boirstorp, Johan Jonsson, Enåsa, Södergård genom ett af dem den 2 febr 1915 undertecknad kontrakt med Kungl. Väg och Vattenbyggnadsstyrelsen, i Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar sig åtagit beträffande torrläggning och odling af vattenskadade marker, tillhörande Fälsbergs fideikommiss i Hassle socken samt Boirstorps egendom och Enåsa Södergård i Enåsa socken, Skaraborgs län afvensom för återbäring af de till detta arbete lyftade statsmedel, i fall emot kontraktet byttes, gå undertecknade, en för bägge och bägge för en, i full borgen såsom för egen skuld; dock att denna förbindelse, som jämväl är gällande för den händelse någon förändring i den för nämnda arbetes utförande fastställda plan skulle ske eller förlängning i tiden för samma arbetes fullbordande skulle vedertörande medgifvas, upphör att gälla, så snart vattenaflednings- och afdiknings- samt odlingsarbetet blifvit afstyrradt och af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkändt; hvilket härmed försäkras.

Protok. Tidvord den 3 Februari 1915.

Gustaf Johansson, Lars, Johan, Johansson

Landbrukarne Gustaf Johansson och Lars och Johan Johansson egenhändiga ursäktningsintyg.

H. Carlstein

Agnis Johansson

Poststationsförest

adr. Tidavard.

Att Lantbrukarne Gustaf Johans-
son och Lars Johan Johansson i Bro-
torp, Tidavad, af mig anses vara,
hvar för sig, fullt nederhäftiga för
fullgarandet af omstående förbindelse,
beleggar.

Skäpte i Södra Vadsbo Fogderis Krona-
fogdekontor den 20 febr. 1915.

Lars / hr.

Montland.

Med stöd av Kungl. brevet den 31 decem-
ber 1913 godkänner Kungl. Lantbruksstyrelsen
denna borgensförbindelse. Stockholm den 8
april 1916.

Erasmus

Olof Frickholm.

Inlygg.

På begäran af arbetsdirektionen för det affärlingsföretag, som afser torrläggning af våtmarkar tillhörande Få-
berg och Bärstorp uti Harsle och Genäsa socknar af N. Tads-
ler härad och Skaraborgslän, får jag lämna det inlygg, att ar-
betet därvid ej blott är påbörjat utan vid af mig verkställd
kontrollering befunnits så långt fortskridet i enlighet med den
fästställda planen, att endast en efterrensning återstår för att
kunna förklarar fullt färdigt. Jag vågar därför tillskynda att
vederbörande få utbetomma så mycket af den beviljade läns-
summan att endast så stor del därav innehållas, som blifvit be-
stämd att inmista till dess arbetet i vederbörlig ordning blif-
vit afslutadt och godkändt.

Sköfdes den 20 juni 1914.

Ex officio
Eustaf Jöbergs
Statens Landbruksingenjör

Förbindelse.

Undertecknade, delägare i det med lån från odlings
länfonden understödda företaget för torrlägg-
ning och odling af vattenskadade marker, tillhö-
rande Frälsbergs fideikommiss i Hassle socken
samt Bröstorps egendom och Enåsa, Lödergård
i Enåsa socken, Skaraborgs län,
om hvilket företags utförande kontrakt blifvit
den ~~21 december~~ ^{2 februari 1915} 1913 upprättadt med Kungl. Väg-
och Vattenbyggnadstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och
Kronans vägnar, förklara härigenom, hvar och en
beträffande odlingsarbete med tegdikning eller
annan enskild dikning, som enligt den faststäl-
da arbetsplanen skall verkställas å honom
tillhörig jord, vederbörande arbetsdirektion, sysse-
man eller borgesman berättigade att, därest be-
arbeten icke blifvit af vederbörande jordägare
inom den i ofvannämnda kontrakt föreskrifna
tid behörigen utförda, på jordägarens bekostnad
utföra desamma.

M. Frenkensen

Johann Jansson
förens enliggjerd. Mantal
Lögarden

Erik Leijonhufvud
gm. Alf Bröstrand
enl. fullmakt

Erikens Frenkensens egen-
händig a namnt uttänning intyga
E. Thylmberg.
Therisia Lundberg

Johann Jansson egenhändig
namnt uttänning intyga på ingång när-
varande.

A. Mellgren
C. Mellgren

Alf Bröstrand, egenhändig namnt uttänning intyga.
Karlsson.
adr. Vasa.
adr. Malmö.

Med utdikning af odlingsbara marker tillhörande
Fåleborgs fideikomiss i Hardsla socken samt Bönstorp
egendom och Enns Lidenjord i Enns socken har
underseendad varit arbetsledare och är det fort-
farande hvilket härmed meddelas.

Hälsad Wäring den 1 Mars 1915.

Alf Montan